

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет
Кафедра релігієзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
філософського факультету
Дмитро НЕЛІПА

«31» 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА

для студентів

галузь знань 03 гуманітарні науки
спеціальність 031 релігієзнавство
освітній рівень другий (магістерський)
освітня програма Релігієзнавство
спеціалізація -
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022
Семестр 3
Кількість кредитів ECTS 6
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю Диференційований залік

Викладач:

Пасічник Олександр Сергійович, к.ф.н., доцент кафедри релігієзнавства

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. Маслікова Т.П. «31» 08 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробники:

Пасічник Олександр Сергійович, кандидат філософських наук, доцент
кафедри релігієзнавства.

Затверджено

« 26 » _____ 2021 р.

Зав. кафедри релігієзнавства

_____ (Євген ХАРЬКОВЩЕНКО)

Протокол № 1 від «26» _____ 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » _____ 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії _____ (Ірина МАСЛІКОВА)

« 31 » _____ 2021 року

Проложено на 2022-2023 н.р. №2 від 31.08.2022

Маслікова І.І. _____

ВСТУП

1. Мета дисципліни – метою асистентської практики є забезпечення здатності розв'язувати спеціалізовані задачі у викладацькій діяльності, що передбачає застосування теорій і методів релігієзнавства.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни.

1. До початку вивчення цього курсу студенти мають **знати** методологічні основи теоретичної і практичної підготовки фахівців; порядок навчально-методичної та наукової роботи кафедри, на якій проводиться практика; програмно-методичне забезпечення навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття; специфіку методики роботи викладачів; психологічні та вікові особливості студентів, де будуть проводитися навчальні заняття; особливості організації та проведення науково-дослідної роботи студентів.

2. **Вміти** шукати, опрацювати, аналізувати та синтезувати інформації щодо актуальних проблем релігієзнавчих досліджень; усвідомлювати соціальну місію релігієзнавця, а також можливостей та особливостей практичного використання релігієзнавчого знання; критично усвідомлювати варіативності релігієзнавства у контексті методологічних змін в гуманітарних та соціальних науках; ідентифікувати окремі релігійні об'єкти, здійснювати їх критичний аналіз та інтерпретацію із застосуванням сучасних методів соціальних та гуманітарних наук; оцінювати ступінь повноти та достовірності інформації у процесі реалізації професійної діяльності.

3. **Володіти навичками** критичного мислення; спілкування (усного та письмового) державною та іноземною мовами на рівні, що відповідає професійним потребам; управління інформацією; генерування та репрезентації нового знання; організовувати та підтримувати соціальні комунікації.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Асистентська практика» належить до переліку обов'язкових дисциплін та викладається у III семестрі магістратури. Навчальна дисципліна знайомить студентів із формами та методами викладання релігієзнавчих дисциплін, а також присвячена їхньому практичному оволодінню; вихованні у студентів-практикантів творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової праці, формуванню потреби у самовихованні, підвищенні своєї кваліфікації. Під час проходження практики студенти мають здобути професійні якості майбутнього викладача – вміння готувати лекційний матеріал з використанням останніх досягнень в релігієзнавчій області науки; чітко, доступно, логічно і послідовно викладати підготовлений матеріал студентам, керувати аудиторією тощо; формувати вміння критично оцінювати лекції та семінарські заняття своїх колег та робити на їх основі висновки щодо організації власної викладацької роботи.

4. Завдання (навчальні цілі) – надати студентам можливість застосовування знань та умінь, набутих під час вивчення методик та дисциплін психолого-педагогічного циклу в професійній діяльності. Показником оволодіння такого роду знань є не лише закріплення, поглиблення та збагачення психолого-педагогічних та спеціальних знань з релігієзнавчих дисциплін, але й використання їх при розв'язанні конкретних педагогічних завдань.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК 1. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері релігієзнавства і на межі галузей знань, аналізувати наукові здобутки та результати релігієзнавчих напрямів і шкіл.

ФК 8. Здатність надавати експертно-аналітичну оцінку та прогнозувати потенційні можливості використання релігії з метою деструктивного впливу на свідомість і психіку людей, розпізнавати найбільш поширені маніпуляційні стратегії.

ФК 9. Здатність визначати й розробляти стратегічні пріоритети у галузі релігійної свободи і релігійної

безпеки України з урахуванням особливостей державно-конфесійних та міжрелігійних відносин.

ФК 10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері релігієзнавства, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.

ФК 12. Здатність планувати і виконувати наукові дослідження у сфері релігієзнавства.

ФК 13. Вміння застосовувати знання методики викладання релігієзнавчих дисциплін у навчально-виховному процесі у закладах освіти.

5. Результати навчання

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	Нормативні та методичні матеріали з організації навчального процесу	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	10
1.2	Специфіку викладання фахових дисциплін	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	10
1.3	Особливості навчального процесу (викладання фахових дисциплін)	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	10
1.4	Актуальні і релевантні методики проведення різних видів занять (лекцій, семінарських і практичних занять, колоквіумів)	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	10
	Вміти:			
2.1	Кваліфіковано виконувати функції викладача	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	6
2.2	Фахово та оптимально використовувати методи, та форми навчання у практичній викладацькій діяльності	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	6
2.3	Ретельно готуватись до проведення занять із застосуванням різних сучасних методик вищої школи	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	6
2.4	Проводити разом із керівником практики детальний аналіз проведених занять	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	4
2.5	Готувати особисті конспекти лекцій, розробляти й узгоджувати відповідні плани семінарських і практичних занять	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	6
2.6	Застосовувати сучасні технічні та допоміжні наочні засоби і прилади навчального процесу	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	4

	комунікація:			
3.1	Використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої релігієзнавчої літератури в підготовці до проведення лекцій та семінарських занять	Лекції, семінар, пасивна практика	Звіт з асистентської практики	8
3.2	Працювати з групами студентів, презентувати результати проведених досліджень у вигляді лекцій	Лекції	Звіт з асистентської практики	6
3.3	Координувати роботу студентів, їхню полеміку в межах проведення семінарських занять.	Семінари	Звіт з асистентської практики	6
	автономність та відповідальність:			
4.1	працювати з групою студентів, розподіляючи обов'язки та відповідальність за спільну роботу	Лекції, семінари	Звіт з асистентської практики	4
4.2	нести відповідальність за достовірність інформації	Лекції, семінари	Звіт з асистентської практики	4

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2
ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, конструювати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку і професійного самовдосконалення.	+			+			+				+				+
ПРН 6. Ефективно взаємодіяти у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різних рівнів, релігійними організаціями, віруючими й		+			+				+			+		+	

невіруючими особами.															
ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями та школи класичного і сучасного релігієзнавства.			+			+		+			+				+
ПРН 9. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань релігієзнавства до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	+				+					+		+	+		
ПРН 12. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері релігієзнавства, обирати ефективні методики та інструменти дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.			+	+			+				+			+	
ПРН 13. Розробляти навчально-методичне забезпечення і викладати навчальні дисципліни з релігієзнавства у закладах освіти	+	+			+				+	+			+		+

7. Структура практики: в асистентській практиці передбачено 2 змістових частини. Студент проходить асистентську практику у формі підготовки та прочитання лекцій, проведення семінарів, в групах студентів з використання інтерактивних методів навчання. Завершується дисципліна диференційованим заліком.

Перша частина курсу – активна практика – полягає у самостійних підготовці і проведенні лекцій та семінарських (практичних) занять студентом-практикантом. До початку активної практики студент надає викладачу-керівнику тексти (плани) лекцій та методичні розробки семінарських занять. Після узгодження тексту (плану) лекцій і

методичних розробок з викладачем-керівником студент допускається до самостійного проведення занять в присутності викладача-керівника.

Друга частина курсу – пасивна практика – полягає у відвідуванні лекцій, семінарських занять, які проводить викладач-керівник; відвідуванні лекцій та семінарів, які проводять інші студенти-практиканти з наступною участю у обговоренні результатів і підготовкою письмової рецензії.

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.4), що складає 40% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.6); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.2), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. Лекції: РН 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 20 / 35 балів
2. Семінари: РН 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 3.1, 3.3, 4.1, 4.2 – 20 / 35 балів
3. Пасивна практика: РН 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 3.1 – 20 / 30 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усього періоду практики. Загальна оцінка за проходження практики складається із балів, отриманих за активну роботу (проведення лекцій та семінарів) та за пасивну роботу (пасивна практика). Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 100 балів
- в мінімальному вимірі 80 балів

Підсумкове оцінювання у формі диференційованого заліку: підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів), яка визначається як сума (проста або зважена) балів за систематичну роботу впродовж проходження практики. Залікове оцінювання відбувається в формі звіту та його усної презентації на засіданні кафедри етики, естетики та культурології. Таким чином, підсумкова оцінка складається із суми кількості балів за виконання активної та пасивної практик.

При простому розрахунку отримуємо:

	Підсумкова оцінка кваліфікаційної роботи
<i>Мінімум</i>	60
Максимум	100

7.2 Організація оцінювання:

Робота в межах асистентської практики	Кількість балів за проходження практики	
	Min – 60 балів	Max – 100 балів
Підготовка та проведення лекцій	«20» x 1 = 20	«35» x 1 = 35
Підготовка та проведення семінарів	«20» x 1 = 20	«35» x 1 = 35
Пасивна практика	«20» x 1 = 20	«30» x 1 = 30
Загальна оцінка за проходження практики	«60» x 1 = 60	«100» x 1 = 100

Критерії оцінювання:

1. Проведення лекції:

30 балів – студент у повному обсязі здійснює підготовку до проведення лекцій, володіє методично-навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та

всесторонньо розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу під час проведення лекцій.

25 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності та недоліки у викладанні матеріалу під час лекцій.

20 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу. Допускає суттєві неточності під час викладення матеріалу на лекціях.

Менше 20 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

2. Проведення семінарського заняття:

30 балів – студент у повному обсязі здійснює підготовку до проведення семінарів, володіє методично-навчальним матеріалом, вільно та аргументовано модерує роботу студентів, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу під час проведення семінару.

25 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності та недоліки в процесі модерування роботи студентів під час семінарів.

20 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має суттєві неточності.

Менше 20 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

3. Пасивна практика:

20 балів – студент у повному обсязі відвідав та прослухав лекції і семінарські заняття, проведені викладачем-керівником та іншими студентами-практикантами. Написав рецензію на лекцію іншого студента-практиканта із репрезентацією високого рівня аналізу якості викладацької та навчально-методичної роботи.

10 балів - студент частково відвідав та прослухав лекції і семінарські заняття, проведені викладачем-керівником та іншими студентами-практикантами. Написав рецензію на лекцію іншого студента-практиканта із репрезентацією достатнього рівня аналізу якості викладацької та навчально-методичної роботи

Менше 10 балів - студент відвідав та прослухав лише одне заняття, проведене викладачем-керівником або іншим студентами-практикантами. Написав рецензію на лекцію іншого студента-практиканта із репрезентацією низького рівня аналізу якості викладацької та навчально-методичної роботи.

Кількість балів за проходження практики формують бали, отримані студентом у процесі проходження усіх двох частин асистентської практики. Загальна семестрова оцінка складаються із балів, отриманих за аудиторну та самостійну роботу. Всі види робіт в межах практики мають в підсумку:

- в максимальному вимірі 100 балів

- в мінімальному вимірі 60 балів

7.3 Шкала відповідності:

Зараховано /Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	семінари	С/Р
Частина 1. Активна практика				
1	Ознайомлення з методичними рекомендаціями щодо проведення асистентської практики			4
2	Консультація з керівником практики. Остаточне узгодження тем лекцій, тем семінарів, літератури до них та дат проведення			4
3	Підготовка до проведення лекцій. Робота з літературою, підготовка плану лекцій та написання тексту.			70
4	Підготовка до проведення семінарських занять. Робота з літературою, підготовка плану занять та матеріалу до них.			60
5	Проведення лекції	4		
6	Проведення семінарського заняття		4	
7	Ведення щоденника практики			8
Частина 2. Пасивна практика				
8	Відвідування лекції керівника практики	2		
9	Відвідування семінарського заняття керівника практики		2	
10	Відвідування лекції іншого студента-практиканта	2		
11	Відвідування семінарського заняття іншого студента-практиканта		2	
12	Написання рецензії на лекцію іншого студента-практиканта			8
13	Написання звіту про проходження асистентської практики			10
	ВСЬОГО	8	8	164

Загальний обсяг **180 год.**, в тому числі:

Лекції – **8 год.**

Семінари – **8 год.**

Самостійна робота – **164 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна (базова):

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII //Відомості Верховної Ради. 2014. № 37–38. Ст. 2004.

2. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. — К.: «Академвидав», 2006. — 352 с. https://library.udpu.edu.ua/library_files/412096.pdf

3. Положення про організацію освітнього процесу у Київському університеті імені Тараса Шевченка (Затверджено Вченою радою Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 07.05.2018, протокол №10). Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 112 с.

Додаткова:

1. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : навчальний посібник для вищ. навч. закл. : рек. МОНУ / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – Київ : Ліра-К, 2013. – 332 с.
2. Педагогіка вищої школи: хрестоматія / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ "Київський університет", 2016. – 544 с.
<http://www.psy.univ.kiev.ua/ua/scientificpublications/xrestomatiiia-pedahohika-vyshchoishkoly>
3. Положення про організацію освітнього процесу
http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf